

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 249.

Tredie Session.

74de Møde.

Lovvedagen den 7de Februar.

(Forts.)

Sørensen (forts.): Jeg skal altsaa ikke ønske, at den, der har en Eiendom til 12 Tdr. Hartkorn i de bedste Egne, skal ved Sammenlægning af Mere opnaae langt større Forrin end de, som boe paa de mere ufrugtbare Egne, kunne opnaae ved samme Antal Tønder Hartkorn. — Blot fordi en enkelt Mand ønsker Sligt til egen Fordeel og til Skade for hans Naboer, bør Lovgivningen sørge for, at disse kunne beholde og fremdeles finde Plads med ham. Jeg kan saaledes ikke finde Andet, end at det er Lovgivningens Pligt at sørge for Landindbyggernes forholdsmæssige Deeltagelse i Landbesiddelsen, i at kunne finde selvstændigt Bolig, Næring og selvstændigt Erhverv; men den modsatte Vej gaar, naar vi tillade en større Sammenlægning af Bøndergaarde og Bøndersteder, og da maa man vende og dreie det, som man vil, Erfaringens Vidnesbyrd have vi dog for os, at Selveierbønderstederne uden Lovgivningens Hjælp ikke kunne bevares mod Sammenlægning, og skal vi blive ved med Bevillingsveien, uagtet vi vedtage en ny Lov, saa skal vi slet ingen Lov vedtage; thi da er jeg vis paa, at den nærværende Indenrigsminister, baade ifølge hans forrige Udtalelse i Landbocommissionen som forøvrigt ifølge hans egen Betragtning, vil ved Bevilling efter den nugældende Lovgivning sætte en langt bedre Grændse end den, der ved denne Lov sættes; — og, skulde Misbrug finde Sted, da staaer det jo til Rigsdagen at bevirke en ny Lov, som ophæver den Rentekammerbemyndigelse af 1815, som giver Tilladelse til den for store Benyttelse af Sammenlægningsfriheden, den Bemyndigelse maatte

Rigsdagen vel kunne bevirke ophævet, og derved indskrænke Sammenlægningen til den gamle Lovbestemmelse fra 1792. — Gaae vi derimod nu hen og vedtage denne Lov, da have vi stadfæstet de ergangne Misbrug saavel som de tilkommende, hvorom vi daglig høre Klage trindt omkring i hele Landet. Jeg kan saaledes, hvis nogle af de nærværende Forslag, saavel af Udvalget som de ærede andre Medlemmer, blive vedtagne, ikke Andet end i det Hele stemme imod Vedtagelsen af hele Loven.

Hjerrild: Dersom det er Umagen værd at lægge Lag paa at faae et godt og fortrinligt Jordbrug bragt tilveie i Almindelighed og paa enkelte dertil tilbørligen egnede Steder i Særdeleshed, saa har det ikke saa lidt at sige, at man giver igjennem Lovgivningen Udgang til, at saadanne Eiendomme, om hvilke Erfaringen lærer, at netop paa disse, der haves de bedste og fortrinligste Jordbrug, kunne blive til. Det kan ikke nægtes, at, naar vi see efter, paa hvilken Størrelse af Eiendomme man finder det fortrinligste Jordbrug omkring i Landet, da vil man finde denne Størrelse i de bedre Egne omtrent imellem 200 Tdr. Land og opad til 400 a 600 Tdr. Land. Dette er ikke sagt som nogen bestemt Regel, der skulde være uden Undtagelse; thi man finder udmærkede Jordbrug saavel derunder som over, men, naar man reiser omkring i Landet, saa skal man i Reglen finde, at paa de saakaldte Avls-gaarde, der ligge imellem de meget store Hoved-gaarde og de egentlige Bøndergaarde, der finder man de bedste og meest vel dyrkede Jordbrug. Det er altsaa i sin Orden, at det er af Bigtighed at sørge for, at netop det Slags Eiendomme, som saaledes vise sig at kunne fremstille sig som Mønstergaarde, om jeg saa tør sige, at de kunde være til, og det er denne